

Î N C H E I E R E

01 decembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de către Întreprinderea cu Capital Străin „Reforma Art” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Reforma Art” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Audiovizualului, persoană terță Natalia Lupan privind anularea actului administrativ individual,

împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 13 noiembrie 2020, ÎCS „Reforma Art” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Audiovizualului privind anularea actului administrativ individual.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin decizia Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 „Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării principalelor buletine de știri ale unor furnizori de servicii media audiovizuale la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pentru perioada 16 octombrie – 01 noiembrie 2020, și a sesizărilor IP „Centrul pentru Jurnalism Independent” și a dnei Natalia Lupan”, s-a dispus: în pct. 5 – A admite sesizarea f/nr. din 05 noiembrie 2020, parvenită din partea dnei Lupan Natalia; în pct.15 – A sancționa cu amendă în mărime 5000 de lei ÎCS „Reforma Art” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria AC 000747 din 03 iulie 2009, în conformitate cu art. 84 alin. (5) lit. f) din Codul serviciilor media audiovizuale; în pct. 21 – În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale ... ÎCS „Reforma Art” SRL ..., sunt obligate să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale

generaliste și/sau de știri: „Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 5000 de lei postul de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea prevederilor pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”.

ÎCS „Reforma Art” SRL a fost sancționată de către Consiliul Audiovizualului pentru următoarea presupusă abatere, conform textului actului contestat: „...în perioada de raport 16–30 octombrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali. În acest sens au fost atestate încălcări de la prevederile art. 69 alin. (1) din Codul electoral care stipulează că: „Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor.

Prin urmare sunt relevante pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”.

A menționat că perioada la care se face referință în sesizarea f/nr. din 05 noiembrie 2020 din partea dnei Natalia Lupan cuprinde perioada de monitorizare de către Consiliul Audiovizualului a modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 de unii furnizori de servicii media, respectiv, cele invocate în sesizarea dnei Natalia Lupan au fost atestate și specificate în raportul de monitorizare”.

ÎCS „Reforma Art” SRL consideră că acest act administrativ este ilegal și neîntemeiat, în partea care se referă la reclamantă, deoarece Consiliul Audiovizualului a admis derogarea de la prevederile art. 69 alin. (5) din Codul electoral, care stabilește că în perioada electorală, radiodifuzorii și mijloacele de informare în masă scrise vor face distincție clară în materialele lor jurnalistice între exercitarea funcțiilor oficiale și activitatea electorală a persoanelor care nu cad sub incidența art. 13 alin. (3). Pe când Consiliul Audiovizualului a cumulat cele două aspecte ale persoanei indicate, în pofida faptului că reclamanta le-a separat și a respectat legea.

Totodată abordarea pârâtului contravine dreptului presei la publicare de informații și la libertatea de exprimare, precum și dreptului publicului la informare. În esența sa, sancțiunea vizează doar informațiile cu caracter critic despre activitatea Președintelui și a președinției, care nu au legătură cu campania electorală. Or, această abordare trebuie calificată ca fiind o atentare inadmisibilă a unei autorități, la caz Consiliul Audiovizualului asupra libertății de exprimare a ÎCS „Reforma Art” SRL.

Libertatea de exprimare este un drept fundamental al individului, cu o aplicație specifică în domeniul mass-media, ocrotit de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (art. 10 CEDO), din a cărei jurisprudență constantă reiese importanța deosebită a libertății presei în orice societate democratică. La fel și art. 3 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare oferă tuturor persoanelor dreptul la libertatea de exprimare. Un rol special în acest sens îl are presa, care are sarcina de „câine public de pază” al democrației, libertatea de exprimare a căreia, totodată este generată și prin prisma art. 4 din Legea cu privire la libertatea de exprimare.

Din acest motiv, libertatea de exprimare a mass-media se bucură de garanții suplimentare prevăzute de art. 11 alin. (3), art. 13 alin. (1), art. 28 alin. (2) din Legea privind libertatea de exprimare.

Reclamanta a indicat faptul că, abordarea mai negativă sau mai pozitivă a unui sau alt concurent electoral, dar mai ales a unei autorități, cum este Președintele, trebuie privită doar în contextul dreptului publicului de a fi informat, garantat prin art. 34 din Constituție, precum și inadmisibilitatea imixtiunii autorităților în conținutul informațiilor comunicate de mass-media, prevăzute atât în art. 34 alin. (5) din Constituție, cât și prin art. 8 din Codul serviciilor media audiovizuale.

Reclamanta menționează că, art. 3 alin. (3) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, prevede trei condiții pentru restrângerea libertății de exprimare: restrângerea să fie prevăzută de lege, să urmărească unul sau mai multe din scopurile indicate în acest alineat și să fie „necesară într-o societate democratică”, acestea urmând a fi interpretate în lumina jurisprudenței CtEDO.

Reclamanta indică și faptul că, actul contestat nu conține nici motivarea admiterii sau respingerii argumentelor expuse de ÎCS „Reforma Art” SRL în dezacord atât cu plângerea depusă de petiționara N. Lupan, dar și cu constatările formulate în raportul de monitorizare, aceasta în pofida faptului că în textul deciziei contestate a fost reprodus parțial textul unei scrisori a reclamantei, fără ca acesta să fi fost supus unei analize logice și fără ca pârâta să se pronunțe asupra acesteia.

Notează reclamanta și faptul că normele din Codul electoral, pentru încălcarea cărora este posibilă aplicarea unei sancțiuni în condițiile art. 84 Codul serviciilor media audiovizuale sunt expres și exhaustiv enumerate în articolul dat, fiind vorba despre: art. 70 alin. (2), (6) și (11) din Codul electoral (alin. (3) lit. b)); art. 69 alin. (5) și (6) și ale art. 70 alin. (3)-(5) din Codul electoral (alin.6 lit. e)); art. 70 alin. (9) și (10) din Codul electoral (alin. (7), lit. g)). Astfel, încălcarea art. 69 alin. (1) din Codul electoral nu generează aplicarea vreunei sancțiuni de către Consiliul Audiovizualului, după cum norma dată excede competența de verificare a acestei autorități. Astfel instanța de judecată urmează să constate că reclamanta a fost sancționată în temeiul unei prevederi legale ce nu presupune vreo sancțiune.

ÎCS „Reforma Art” SRL solicită anularea integrală a pct.pct. 5, 15, și parțial pct. 21 din decizia Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 „Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării principalelor buletine de știri ale unor furnizori de servicii media audiovizuale la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pentru perioada 16 octombrie – 01 noiembrie 2020, și a sesizărilor IP „Centrul pentru Jurnalism Independent” și a dnei Natalia Lupan, în partea referitoare la postul de televiziune „Jurnal TV” și ÎCS „Reforma Art” SRL, pe motiv că acestea sunt ilegale, vădit neîntemeiate și adoptate cu încălcarea procedurii (f.d. 3-9, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost atrasă în proces în calitate de terț Natalia Lupan (f.d. 61-62, vol.II).

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă parțial acțiunea înaintată de ÎCS „Reforma Art” SRL, cu anularea pct. 5 din decizia Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020. În rest, cerințele reclamantei au fost respinse (f.d. 69, 70-87, vol.II).

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că din textul deciziei Consiliului Audiovizualului nr.33/199 din 10 noiembrie 2020, rezultă faptul că, au fost atestate încălcări a prevederilor Codului electoral și Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174 din 08.11.2018 de către ÎCS „Reforma Art” SRL, ca urmare a controlului realizat în baza petiției depuse de Natalia Lupan.

La încercările instanței de a contacta prin intermediul telefonului petiționara Lupan Natalia, s-a răspuns că la adresa indicată în plângerea depusă, o asemenea persoană ca Lupan Natalia nu locuiește, și nici nu a locuit, precum și nici nu este cunoscută proprietarului/locatarului apartamentului. Ca urmare, prin prisma art. 76 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată a considerat că, petiția depusă este în fapt una anonimă or, persoana semnatară nu a fost identificată, precum și adresa indicată de către aceasta nu corespunde cu datele sale de contact.

Respectiv, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat prin prisma art. 76 alin. (1) din Codul administrativ, că Consiliul Audiovizualului nu urma să purceadă la examinarea plângerii depuse de către Natalia Lupan.

Ca urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a ajuns la concluzia că, acțiunea înaintată de ÎCS „Reforma Art” SRL urmează a fi admisă în parte, cu anularea pct. 5 din decizia Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 prin care s-a admis sesizarea depusă din numele Nataliei Lupan.

Cu referire la cerințele ÎCS „Reforma Art” SRL privind anularea pct. 15 și parțial pct. 21, instanța a reținut, că acestea urmează a fi respinse or, în cadrul examinării cauzei, din materialele prezentate, s-a constatat faptul că în perioada de raport 16 – 30 octombrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune deținut de ÎCS „Reforma Art” SRL, prin conotația mediatizării, cât și prin timpul acordat, a fost efectuată o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali. Astfel, contrar prevederilor art. 69 alin. (1) din Codul electoral, reclamantul nu a respectat obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor.

Instanța a reținut faptul că, deși reclamanta dispune de dreptul la libera exprimare, acesta vine cu obligațiunea legală de imparțialitate și responsabilitate, de echitate a reflectării campaniei electorale. Or, transmisia serviciilor de programe reprezintă o activitate autorizată, desfășurarea căreia este supusă reglementărilor legale de către Codul serviciilor media audiovizuale, cât și Codul electoral la capitolul reflectării campaniei electorale.

Totodată, prin prisma art. 31 lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, reclamanta în calitate de furnizor public de servicii media, care se află în serviciul publicului, este supusă controlului public și are misiunea să realizeze în practică principiul promovării pluralismului audiovizual, ceea ce în speță nu a fost respectat de către ÎCS „Reforma Art” SRL.

Colegiul a notat că urmare a analizei raportului cu privire la rezultatele monitorizării modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, s-a constatat încălcarea de către ÎCS „Reforma Art” SRL a pct. 24 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea CEC nr. 4151 din 01 septembrie 2020, care stabilește că, furnizorii de servicii media, în programele de știri și în programele de autor, vor reflecta evenimentele din campania electorală cu respectarea prevederilor Codului electoral, ale Codului serviciilor media audiovizuale, ale Regulamentului privind conținuturile audiovizuale și prezentului regulament.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, a conchis că lipsesc temeiuri de nulitate a pct.15 și pct. 21 din decizia Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 or, cu certitudine s-a constatat în urma monitorizării faptul că în perioada de raport 16–30 octombrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV”, a fost admisă o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali, ceea ce reprezintă o încălcare a prevederilor art. 69 alin. (1) din Codul electoral. Respectiv, contrar argumentelor invocate de către ÎCS „Reforma Art” SRL, aceasta a fost sancționată nu atât pentru conținutul informației difuzate, dar pentru faptul că nu a reflectat campania electorală în mod echilibrat, imparțial, conform principiului echității.

La 26 noiembrie 2020, ÎCS „Reforma Art” SRL, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, a depus recurs împotriva hotărârii din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a hotărârii contestate, în ce privește respingerea acțiunii, cu pronunțarea unei decizii noi în această parte, prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de ÎCS „Reforma Art” SRL (f.d.92, 93-97).

În motivarea recursului recurenta a invocat că atât actul administrativ contestat, cât și hotărârea primei instanțe reprezintă o atentare inadmisibilă asupra libertății de exprimare a mass-media. Or, sancțiunea a fost aplicată preponderent, pentru critica adusă Președintelui Republicii Moldova, care era și concurent electoral.

Menționează recurenta că în ședința de judecată s-a stabilit cert că monitorizarea doar a concurentului electoral Igor Dodon a atestat o respectare a prevederilor legale, doar că la aceste cifre au fost cumulate cifrele monitorizării rezultate din activitatea Președintelui Igor Dodon, care aveau un caracter critic, dar veridic, ceea ce a determinat Consiliul Audiovizualului să-i sancționeze, iar prima instanță ilegal, a menținut această sancțiune. Astfel, cumularea măsurării atât a reflectării activității concurentului electoral Igor Dodon și cea a Președintelui Igor Dodon constituie o încălcare flagrantă a prevederilor art. 69 alin. (5) din Codul electoral, care stabilește că în perioada electorală, radiodifuzorii și mijloacele de informare în masă scrise vor face distincție clară în materialele lor jurnalistice între exercitarea funcțiilor oficiale și activitatea electorală a persoanelor care nu cad sub incidența art. 13 alin. (3).

În asemenea mod, nici Consiliul Audiovizualului și nici prima instanță nu puteau cumula cele două categorii, atât timp cât s-a monitorizat doar activitatea concurentului Igor Dodon și nu și cea de Președinte al Republicii Moldova. Or, în esența sa, sancțiunea vizează doar informațiile cu caracter critic despre activitatea Președintelui și a președinției, care nu au legătură cu campania electorală.

Consideră recurenta că aceasta este o atentare inadmisibilă a unei autorități, la caz Consiliul Audiovizualului, asupra libertății de exprimare a ÎCS „Reforma Art”

SRL. Libertatea de exprimare este un drept fundamental al individului, cu o aplicație specifică în domeniul mass-media, ocrotit de Curtea Europeană a Drepturilor Omului (art. 10 CEDO), din a cărei jurisprudență constantă reiese importanța deosebită a libertății presei în orice societate democratică.

Invocă recurenta că insinuarea despre abordarea mai negativă sau mai pozitivă a unui sau alt concurent electoral, dar mai ales a unei autorități, cum este Președintele, trebuie privită doar în contextul dreptului publicului de a fi informat, garantat prin art. 34 din Constituție, precum și inadmisibilitatea imixtiunii autorităților în conținutul informațiilor comunicate de mass-media, prevăzute atât în art. 34 alin. (5) din Constituție, cât și prin art. 8 din Codul serviciilor media audiovizuale.

Recurenta a specificat, că instanța de recurs trebuie să acorde atenție normei materiale imputate, care se susține că a fost încălcată de ÎCS „Reforma Art” SRL și pentru care a fost aplicată nemijlocit sancțiunea, fiind pretinsă încălcarea art. 69 alin. (1) Cod electoral. Or, normele din Codul electoral, pentru încălcarea cărora este posibilă aplicarea unei sancțiuni în condițiile art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale sunt expres și exhaustiv enumerate în articolul dat. Astfel, doar pentru încălcarea acestor prevederi din Codul electoral pot fi aplicate sancțiuni de Consiliul Audiovizualului, iar încălcarea art. 69 alin. (1) din Codul electoral nu generează aplicarea vreunei sancțiuni, după cum norma dată excede competența de verificare a acestei autorități. La caz instanța de recurs urmează să constate că ÎCS „Reforma Art” SRL a fost sancționată în temeiul unei prevederi legale ce nu presupune vreo sancțiune.

În condițiile în care aceste argumente au fost ignorate de prima instanță, însă ele au fost constatate și elucidate în procesul de judecare a cauzei, pentru a nu admite încălcarea dreptului la un proces echitabil al ÎCS „Reforma Art” SRL, este de obligația instanței de recurs de a ține cont de ele și de a le aplica la justa valoare.

La 29 noiembrie 2020, ÎCS „Reforma Art” SRL, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, după ce a luat cunoștință cu constatările primei instanțe din hotărâre, în susținerea cererii de recurs a depus argumente suplimentare.

Astfel, s-a menționat suplimentar că, Curtea de Apel Chișinău în motivarea soluției sale a indicat că, conform pct. 3 din Declarația privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 de către postul de televiziune „Jurnal TV”, acesta va asigura reflectarea echitabilă, echilibrată și imparțială a campaniei electorale. Pentru aceasta, în cadrul principalului buletin de știri a fost instituită rubrica „Electorală 2020”, în cadrul căreia a avut loc reflectarea electorală a tuturor concurenților electorali, precum și au fost difuzate mesajele informaționale de la CEC. Decizia de sancționare nu se referă la informațiile electorale, ci și la modul de reflectare a activității Președintelui Republicii Moldova, inclus în categoria de monitorizare „PREZ”, iar sancțiunea a fost aplicată anume pentru conținutul acestor informații, care nu au nimic cu activitatea electorală și cu campania electorală, fiind evident încălcat dreptul recurteii, ca și instituție de presă la libera exprimare asupra activității autorităților de stat.

A invocat recurenta că instanța de fond eronat a constatat că „Jurnal TV” ar fi reflectat în mod părtinitor, inechitabil activitatea concurenților electorali sau iresponsabil or, sancțiunea a fost aplicată strict pentru reflectarea dezechilibrată a concurenților electorali, definiție necunoscută de lege.

La fel, Curtea de Apel Chișinău a constatat eronat că Postul „Jurnal TV” este furnizor public de servicii media or, art. 32 din Codul serviciilor media audiovizuale indică expres cine sunt persoane juridice de drept public. Concretizează recurenta că Postul „Jurnal TV” și titulara acestuia ÎCS „Reforma Art” SRL nu este un furnizor public de servicii media, ci un furnizor privat de servicii media, definit de art. 28 alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale, care stabilește că furnizorii privați de servicii media sînt constituiți de către persoane fizice și/sau juridice și funcționează sub formă de societăți comerciale. În asemenea mod, prima instanță a aplicat față de recurentă prevederi legale inaplicabile și i-a atribuit un statut inexistent.

Recurenta a notat că, în decizia Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020 nu se regăsește motivarea admiterii sau respingerii argumentelor expuse de ÎCS „Reforma Art” SRL în dezacord cu plângerea depusă de petiționara N. Lupan, dar și cu constatările formulate în raportul de monitorizare.

Astfel, o altă garanție care a fost încălcată de către Consiliul Audiovizualului, o constituie și obligația de motivare a hotărârilor, această obligație reprezentând o garanție a respectării legalității și transparenței decizionale a autorității publice, dar și pentru garantarea drepturilor reclamantei la apărare și la un recurs efectiv. Or, în lipsa motivării explicite a deciziei Consiliului Audiovizualului nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, posibilitatea atacării acesteia în justiție devine iluzorie, în condițiile în care instanța de judecată nu poate specula asupra motivelor care au determinat Consiliul să ia această decizie. Prin urmare, motivarea reprezintă o condiție de legalitate a actului administrativ, ceea ce urmează să se ia în considerație de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, la caz, se contestă decizia Consiliului Audiovizualului care se referă la reflectarea campaniei electorale de către furnizorii de servicii media audiovizuale aflate sub jurisdicția Republicii Moldova.

Respectiv, în conformitate cu art. 5 alin. (3) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 decembrie 2017, coroborat cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod, inclusiv la termenul de depunere a recursului împotriva hotărârii judecătorești sunt aplicabile normele Codului electoral, care față de Codul administrativ sunt norme juridice speciale, aplicabile anumitor categorii de raporturi sociale și/sau subiecți strict determinați.

În conformitate cu art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de către ÎCS „Reforma Art” SRL, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, la 26 noiembrie 2020 este în termen, având în vedere că hotărârea instanței de fond care se solicită a fi anulată a fost adoptată la 26 noiembrie 2020.

La 30 noiembrie 2020 în adresa intimatului, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 30 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului, a expediat prin poșta electronică referință pe marginea recursului declarat, solicitând respingerea cererii de recurs depusă de ÎCS „Reforma Art” SRL și menținerea hotărârii din 26 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind legală și întemeiată.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care

trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către ÎCS „Reforma Art” SRL, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Întreprinderea cu Capital Străin „Reforma Art” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Dumitru Pavel, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh